

Grane Kommunale Barnehage

ÅRSPLAN

2021-2022

GRANE KOMMUNALE BARNEHAGE

Symrevegen 1

8683 TROFORS

Tlf: 75 18 08 90 Mob: 48 19 38 79

Epost: barnehage@grane.kommune.no

Åpningstid: 6:40 - 16:45

AVDELING 1:

♥ Barn i alderen 3-6 år

♥ TLF: 48 19 32 70

AVDELING 3:

♥ Barn i alderen 0-2 år

♥ TLF: 48 26 96 76

AVDELING 2:

♥ Barn i alderen 2-6 år

♥ TLF: 48 24 64 99

AVDELING 4:

♥ Barn i alderen 2-3 år

♥ TLF: 48 27 81 23

DAGSRYTME –småsida

6:40 Barnehagen åpner
8:30 Frokost
9:00 Frilek/aktivitet inne
10:00 Utelek
11:00 Lunsj
Sovetid for de fleste
14:30 Frukt
16:45 Barnehagen stenger

DAGSRYTME –storsida

6:40 Barnehagen åpner
8:30 Frokost
9:00 Frilek/aktivitet inne
10:30 Utelek
12:30 Lunsj
13:00 Hvilestund/ fri lek/ utelek
14:30 Frukt
16:45 Barnehagen stenger

Her skal alle trives ♥

VELKOMMEN TIL NYTT BARNEHAGEÅR

Vi håper dere som er nye vil finne dere godt til rette, og får mange gode og minnerike år sammen med oss ♥

Intensjonen med årsplanen er at den skal formidle barnehagens pedagogiske innhold til foreldre, barnehagens eier og andre samarbeidspartnere –samtidig som den skal være et arbeidsverktøy for personalet.

Årsplanen skal bidra til å styre og vurdere det som forgår i barnehagen.

Erfaring viser at det ikke er alt vi kan forutse eller planlegge av det som skal skje i fremtiden.

Derfor vil det alltid foretas endringer underveis etter hva som fanger barnas interesse, etter utviklingen i gruppa og dens forutsetninger, og etter hva dere som foreldre synes er viktig.

I vår barnehage ønsker vi at alle skal trives. Vi jobber for at barna, personalet og foreldrene skal trives sammen med hverandre. Sammen fokuserer vi på positive opplevelser, viser respekt og er rause mot hverandre.

«Barna i vår barnehage skal gå ut av barnehagen med en følelse av å være god nok.»

Vår oppgave er å gi både omsorg og oppdragelse, legge til rette for lek og se til at hverdagsaktiviteter og læring er tilpasset barnas nivå og utvikling. **Med et utgangspunkt i vår visjon, vårt hovedmål og satsningsområde,** ønsker vi at alle barn, uansett alder, kjønn, nasjonalitet, funksjonsnivå og kultur- og familiebakgrunn skal oppleve seg som betydningsfulle personer i vårt fellesskap.

Vi håper alle tar seg tid til å lese årsplanen slik at dere får et inntrykk av hva vi vektlegger og hvordan vi har tenkt å nå de målene vi har satt oss. Årsplanen er ikke et ferdig dokument, slik at alle forslag, ønsker og forandringer vil tas hensyn til. Avdelingene vil hver måned dele ut en mer detaljert månedsplan.

Ring meg gjerne eller kom innom kontoret om dere har noe på hjertet, eller har noe dere har lyst å bidra med.

Velkommen skal dere være!

Vennlig hilsen

Beate Aimeè Kroken

Enhetsleder/styrer Grane Kommunale Barnehage

HISTORIEN OM GRANE KOMMUNALE BARNEHAGE

I august 1979 fikk Grane kommune sin første barnehage. Den hadde 3 avdelinger:

Avd Fiplingdal i ei kjellerleilighet i Kroken. Den flyttet etter hvert til butikkloftet i Fiplingdal.

Avdeling Majavatn hadde tilhold på skolen.

Avdeling Trofors startet opp som et 6 timers tilbud i et klasserom i gammelbygget på skolen.

Etter et par år ble klubbhuset på idrettsplassen tatt i bruk som barnehagelokale fram til det ble bygd kombinert skole og barnehage på Stormoen i 1986. I det nåværende SFO-lokale var heldags barnehage og kortidstilbudet ble gitt i et klasserom.

Behov for heldagstilbud dukket opp før 1986, og det ble da opprettet flere kommunale familiebarnehager som dekket det behovet.

Endring i samfunnet gjorde at det ble etterspørsel for et heldagstilbud for barn under 3 år også. Kommunens første småbarnsavdeling så dagens lys i en bolig i Lyngveien.

Etter hvert som flere mødre gikk ut i jobb økte behovet for barnehageplasser i kommunen og i januar 1994 kunne vi flytte inn i det bygget vi i dag holder til i.

Barnehagen har rukket å ferie 40-årsjubileum og vi er i stadig utbedring og forandring – og ser frem til å fortsette videre i mange år.

BARNEHAGENS FOKUSOMRÅDE

Vennskap– med hjerte for alle

Vi ønsker at barn og voksne i barnehagen skal være rause mennesker med empati og store hjerter for alle. Med fokus på vennskap styrker vi barnas sosiale kompetanse og deres selvbilde. Både i hverdagen og i tilrettelagte situasjoner har vi fokus på omsorg for andre, dele med andre, hjelpe hverandre, filgi og respektere hverandre.

De voksne i vår barnehage er nær barna gjennom hele barnehagedagen. Vi er oppmerksomme, tilstede, veileder og er gode rollemodeller og forbilder.

Barna i vår barnehage skal få utfordringer og rom for å utvikle seg i sitt eget tempo. Barna skal bli rustet for veien videre i livet. Mangfold og ulikheter er en berikelse –det skal være plass til alle, hver og en av oss er unik. I barnehagen har vi nulltoleranse for krenkelser og mobbing.

BURSDAGSFEIRING

Vi ordner bursdagsfeiring i barnehagen sammen med bursdagsbarnet. På denne måten blir det lik feiring for alle barna, samtidig som de får være med på å sette sitt preg på dagen sin.

MAT I BARNEHAGEN

Vi ønsker å fremme gode vaner og god helse til våre barn. Vi serverer to måltider per dag i tillegg til et mellommåltid. Til frokost serveres det i hovedsak brødmat med variert pålegg. Til lunsj varierer vi med melkemat, varmmat, supper, grøt og «fiskesprell». Som mellommåltid får barna yoghurt eller frukt.

ALDERSBESTEMTE GRUPPER

En dag i uka samler vi barn fra samme årskull til lek og aktiviteter. Målet er at barna skal bli kjent med hverandre og som gruppe. Gruppa skal etter hvert gå mange år sammen på skolen. Aktivitetene samsvarer med fagområdene i rammeplanen og våre progresjonsplaner.

SPRÅK OG KOMMUNIKASJON

Barnehagen skal legge til rette for et rikt og variert leke- og språkmiljø. Barna får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel.

Alle situasjoner i barnehagen skal være språkstimulerende. Derfor vektlegger vi følgende (daglige) aktiviteter: lek, høytlesning, samtaler, rim og regler, snakkepakken, sang og musikk, fortelling og språkgrupper.

HELSEFREMMENDE BARNEHAGE

Vi er en helsefremmende barnehage, og formålet er: "Helsefremmende arbeid i barnehagene skal bidra til god helse, trivsel og gode holdninger for barn og ansatte" Mer informasjon angående helsefremmende barnehager finner dere på kommunens hjemmeside.

OBSERVASJON, VURDERING OG DOKUMENTASJON

Vurdering skal sikre en positiv utvikling av barnehage-tilbudet. Personalet og foreldrene har ansvar for å vurdere barnehagens virksomhet. Barnas tilbakemeldinger er viktig i vårt vurderingsarbeid. Systematisk vurderingsarbeid legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon. Barnehagen bærer på tradisjoner, kompetanse og taus kunnskap som er viktig å sette ord på og reflektere over, for å legge grunnlaget for videre kvalitetsutvikling.

AKTIVITETSPLIKTEN

I januar 2021 ble det lovpålagt med aktivitetsplikt i barnehagen. Denne plikten har som mål at det settes inn tiltak så tidlig som mulig når man ser at et eller flere barn i barnehagen ikke har det bra. Det skal utarbeides en aktivitetsplan for den eller de barna det gjelder. Aktivitetsplikten gjelder både om de ansatte ser at et barn ikke har det bra og når barn eller foreldre sier at barnet ikke har det bra i barnehagen.

Personalet i barnehagen har jobbet mye i de siste årene med barnehagemiljø og krenkelser, og det er stort fokus på dette.

Det er viktig at foreldre tar kontakt med barnehagen dersom de opplever at deres barn ikke har det bra.

«Gode relasjoner samt trygge og tydelige voksne er en forutsetning for at barn trives i barnehage»

«Det er alltid voksnes ansvar når barn ikke trives» «Uenighet er ikke krenking»

Vi må våge å vise barna at man ikke alltid kan ha det bra. Bestevenner kan også være uenige og krangle.

Barnehagen har et årshjul som sikrer at godt barnehagemiljø og evt. krenkelser blir i varetatt.

I Grane kommune jobbes det tverrfaglig med et pilotprosjekt som har som mål å hjelpe barn og familier med ulike utfordringer. Denne piloten heter "utenfor regnskapet" og handler om hva det koster samfunnet å ikke sette inn gode tiltak på et tidlig stadium.

SPESIALPEDAOGIKK I BARNEHAGEN

Barnehagen har ansatt egen spesialpedagog. Hun jobber opp mot barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp.

I tillegg har hun ansvar for å jobbe med tidlig innsats uavhengig av om barn har vedtak.

Det spesialpedagogiske arbeidet har for det første som siktemål å forebygge at vansker oppstår eller videreutvikles, og for det andre å avhjelpe vansker som finnes.

Tidlig innsats handler om å sette inn tiltak så tidlig som mulig når man ser at det er et behov for det. Det er viktig å forebygge for å begrense uheldig utvikling.

SAMARBEIDSPARTNERE

Barnehagen har flere arenaer det drives samarbeid med. Det tverrfaglige samarbeidet har som hensikt å jobbe for det beste for barna.

Instanser det samarbeides med er:

- ♥ Barnevern
- ♥ Helsestasjon
- ♥ PPT
- ♥ Skolen

FERIE - PLANLEGGINGS-DAGER - SATSER

Planleggingsdager

I løpet av barnehageåret har vi 5 planleggingsdager. På disse dagene er barnehagen stengt for barn, men de ansatte er tilstede og utfører diverse arbeid.

Planleggingsdager for barnehageåret 2021-2022 er:

- 19. august
- 20. august
- 19. nov
- 3. januar
- 27. mai

Ferie

Barnehagen er stengt på helligdager/røddager samt julaften og nyttårsaften. Onsdag (dagen før skjærtorsdag) i stilleuke stenger vi kl:12.

Barna skal i løpet av barnehageåret ha 4 uker ferie der 3 uker skal være sammenhengende. Den siste ferieuken kan dere velge å ta som enkelt dager eller sammenhengende.

I forkant av ulike ferie perioder, høstferie/juleferie/vinterferie/påskeferie/sommerferie, vil vi ha tilbagemelding om ditt barn eventuelt tar fri og når. Dette gjør vi for å kunne planlegge bruken av personalet best mulig og for at vi kan planlegge når personalet kan ta ut sin ferie og avspasering.

Når det er ferieavvikling om sommeren blir avdelingene i perioder slått sammen. Barna kan da møte på sommervikarer, men det vil alltid være noen av de fast ansatte på jobb.

Barnehageplass satser

Barnehage – hel plass	Kr 3230 ,-
Barnehage – halv plass	Kr 1850,-
Deltidstilbud pr. dag	Kr 740,-
Ekstra dager barnehage	Kr 285,-
Utvidet åpningstid/ekstra timer/barnehage	Kr 70,-

Satser for mat i barnehagen

Hel plass	Kr 330,-
Halv plass	Kr 165,-
Dag/uke	Kr 66,-
Ekstradager	Kr 30,-
Kosepenger	Kr 85,-

HVERDAGSGLIMT FRA GRANE KOMMUNALE BARNEHAGE

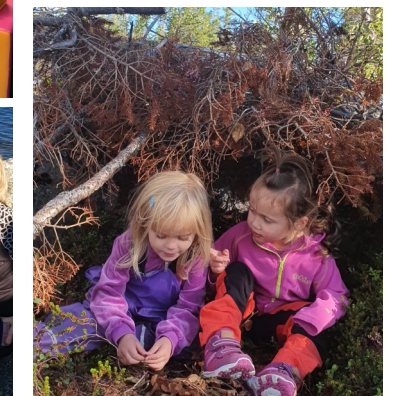
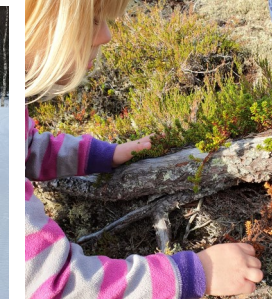
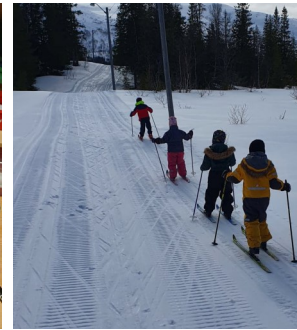
ANSATTE I BARNEHAGEN

- ♥ **Anita Gluggvasshaug** Barne- og ungdomsarbeider
- ♥ **Anna Karin Berg Laksforsmo** Assisterende styrer og barnehagelærer
- ♥ **Anne Finsaas** Barne- og ungdomsarbeider
- ♥ **Beate Aimeè Kroken** Enhetsleder/styrer
- ♥ **Bodil Moan** Barne- og ungdomsarbeider
- ♥ **Ida Nordheim** Barne- og ungdomsarbeider
- ♥ **Inger Husby** Barnehagelærer
- ♥ **Inger Laksfors** Barnehagelærer
- ♥ **Ingrun Bjerkeseth** Barne- og ungdomsarbeider
- ♥ **Irene Heggnes** Barnehagelærer
- ♥ **Janne Bonsaksen** Barnehagelærer
- ♥ **Monica S. Brennhaug** Spesialpedagog
- ♥ **Ragna Mari Laksforsmo** Lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget
- ♥ **Terje Nordheim** Assistent
- ♥ **Tom Inge Nordheim** Barne- og ungdomsarbeider
- ♥ **Tone Bogfjellmo** Hjelpepleier
- ♥ **Trine Reinholdtsen** Barnehagelærer

- ♥ **Vikarer:** Jorunn Sandstad, Karin Eggen, Eva Brennhaug

HVERDAGSGLIMT FRA GRANE KOMMUNALE BARNEHAGE

FRILUFTSLIV I BARNEHAGEN

Vi ønsker at barna i vår barnehage skal gå ut av barnehagen med positive naturopplevelser. Vi bor i en kommune der vi har store muligheter til å utfolde oss og utforske naturen rundt oss.

Uteområdet innenfor gjerdet i barnehagen innbyr til varierende lek og opplevelser, men nærområdet vårt blir også flittig brukt. Barnehagen har en egen køte i skogen ovenfor barnehagen som brukes hele året.

Mange andre turplasser, lekeplasser, fotballbane og lysløype besøkes også gjennom året og alt ligger i nærheten til barnehagen. De største barna drar litt mer rundt i kommunen og oppsøker andre turmål gjennom blant annet fjelltrimpostene. Vi vil at barna skal erfare det naturen har å by på gjennom hele året og tilegne seg erfaringer og nyttige kunnskaper.

På bakgrunn av dette har vi valgt ut 10 ulike aktiviteter som barna i barnehagen vår skal få prøve seg på med jevne mellomrom. Ut fra dette har vi hver måned en "friluftsliv-boks" i årsplanen.

10 FRILUFTSAKTIVITETER

De 10 friluftaktivitetene barna skal oppleve gjennom barnehagelivet:

1. **Klatre i tre, på stein eller berg**
  - ♥ Utfordringene tilpasses barnas ferdighetsnivå
  - ♥ Barna skal oppleve mestring over egen innsats
2. **Spise mat i naturen**
  - ♥ Starter med å ha med matpakke på tur og målet før barna går ut av barnehagen er å erfare og lage egen mat på bål.
3. **Gå en tur utenfor sti og vei**
  - ♥ Å gå i ukjent og ulendt terreng utenfor sti og vei er krevende. Dette gir god trening, motorisk, og innbyr til mestringsfølelse.
4. **Bålopplevelse**
  - ♥ Å sitte sammen rundt bålet innbyr til både samtaler, lytting, stillhet og refleksjon. Få erfaring med å lage mat på bålet og lære seg bålvet.
5. **Smake på naturen**
  - ♥ Barna skal lære hva som kan spises fra naturen, oppleve å høste inn og spise av det.

10 FRILUFTSAKTIVITETER

6. **Lek med vann.**
  - ♥ Vann er magisk og innbyr til lek. Men en sentral ting er også det å lære barna respekt for og farene ved vann.
7. **Bruke sansene i naturen**
  - ♥ Naturen innbyr til å stimulere kroppens sanser: hørsel, smak, syn, lukt, berøring og balanse.
8. **Passe på naturen**
  - ♥ Lære å forlate naturen i samme tilstand som vi fant den.
  - ♥ Sjøppel skal tas med hjem.
9. **Være sammen i naturen**
  - ♥ Naturen er en fantastisk arena til å være sammen i og å lære å hjelpe hverandre.
  - ♥ Opplive en lekeplass uten bøtter og spader og bruke naturens egne lekeapparat.
  - ♥ Bli utfordret til å bruke fantasien, der en kvist kan være så mangt.
10. **Vinteropplevelse i friluft**
  - ♥ Med snø og is er mulighetene mange. Introdusere barna for ski, skøyter og aking.

PEDAGOGISKE LÆRINGSOPPLEGG

HENRY

- Førstehjelp for barnehagebarn

Et pedagogisk læringsopplegg for barn i barnehagen. Formålet med opplegget er å øke barns:

- ♥ Hjelpevilje
- ♥ Bevissthet og kunnskap om førstehjelp
- ♥ Bevissthet om Røde Kors' humanitære verdier.

Dette læringsopplegget består av en Henrydokka med førstehjelpssekk og plansjer. Temaene på plansjene kan gjøres gjenkjennelig og relevant for barna, ved å knytte det til deres eget miljø og egne erfaringer. Barna lærer hva de skal gjøre dersom noen slår eller skader seg. Vi ønsker at barna skal lære seg å ta ansvar, uansett hvem som trenger hjelp. Det er likevel viktig å skille mellom hva som er barnas ansvar og hva som er de voksnes ansvar.

TARKUS

Tarkus, barnas trafikkvenn, er et pedagogisk opplegg for barnehagebarn som skal hjelpe dem å lære og mestre det som finnes i trafikken. Sammen med Tarkus og hans venner møter barna ulike situasjoner som er aktuelle for dem. Gjennom opplegget blir barna møtt med sanger, fortellinger og bilder som de kjenner seg igjen i. Dette opplegget skal gi barna bedre holdninger, ferdigheter og kunnskap om trafikken.

FORSKERFABRIKKEN

Ved å eksperimentere og forske sammen med barn, stimulerer vi deres medfødte nysgjerrighet. Samtidig får barna erfaringer med nye ord og sammenhenger. De lærer også matematikk og får trent sine tenkeferdigheter. For å øke realfagsinteressen blant barn og unge, fikk forskerfabrikken millionstipend fra Alcoa foundation for noen år siden. I den forbindelse ble flere i personalet vårt kurset, og vi mottok et stort skap fylt med spennende aktiviteter. Dette prøver vi å bruke med jevne mellomrom.

DEN FLERKULTURELLE BARNEHAGEN

Grane kommunale barnehage er en flerkulturell barnehage med barn fra flere ulike nasjoner. Dette får betydning for det pedagogiske arbeidet vårt. Det er utarbeidet en egen plan for det flerspråklige arbeidet i barnehagen.

I samarbeid med foreldre har vi ei lita markering av nasjonaldager som er representert i barnehagen.
Nasjonaldager i barnehagen:

Brasil: 7.september

Uganda: 9.oktober

Sudan: 1 januar

Samefolkets dag: 6.februar

Litauen: 16. februar

Kurdistan: 21.mars

Syria: 17.april

Norge: 17.mai

Eritrea: 24.mai

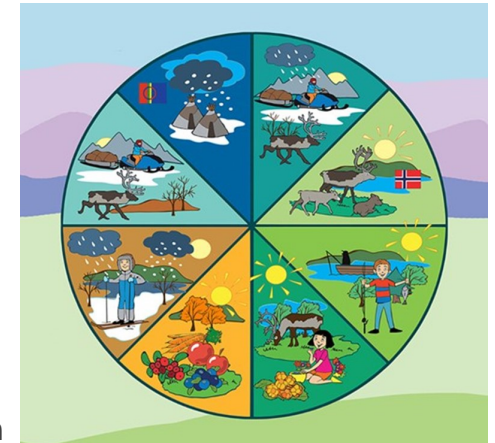
Sveits: 1.august

SAMISK KULTUR

Årstidskalender

Den samiske årstidskalenderen er et godt utgangspunkt for arbeidet med natur og naturfenomen. Årstidskalenderen er delt opp i åtte årstider: høst, høstvinter, vinter, vårvinter, vår, forsommer, sommer, sensommer. Det å knytte opp aktiviteter til årets gang er viktig i den samiske kulturen, og vi vil flette dette inn i hverdagen i barnehagen ved hjelp av bilder og fortellinger.

Det tradisjonelle arbeidet med jordbruk og reindrift er sterkt knyttet til årets gang og naturens endringer.

Årstidskalenderen kan brukes i mange sammenhenger både når det gjelder mattradisjoner og duodji. Det er i slaktetiden om høsten man sanker inn blant annet horn, bein og skinn til videre arbeid i barnehagen. Det er også nå man bearbeider slakt og innmat for senere bruk.

Samefolkets dag

I forbindelse med samefolkets dag arrangerer vi forskjellige aktiviteter i barnehagen.

EVENTYR

EVENTYR

Eventyr har en vesentlig plass i dagens barnehagekultur.

Rammeplanen for barnehager framhever viktigheten av at barn får erfare fortellinger fra samtid og fortid gjennom ulike fortellingsmåter. Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier og kulturer, samt by på impulser som omfatter lokale, nasjonale og internasjonale perspektiver.

Eventyr har blitt og blir fortsatt overlevert fra en generasjon til neste. Denne kulturarven er det viktig å holde på og er en av de opprinnelige formene for fortellinger vi har.

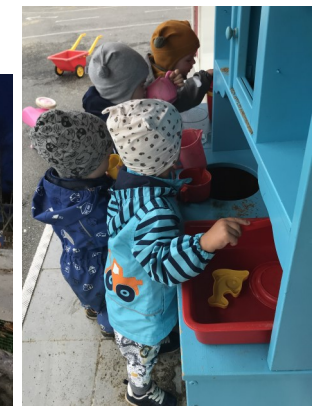
Eventyr gjør at barna får leve seg inn i en annen verden og hjelper barna og utvikle sin egen fantasi.

- ♥ Eventyr er spennende
- ♥ Repetisjon er viktig for barna og eventyrene kan fortelles om og om igjen
- ♥ Fortelleren kan mange eventyr utenat og barna møter fortellerens mimikk og blikk
- ♥ Eventyr kan fortelles her og nå uten forberedelser
- ♥ Eventyr er en kulturarv vi ikke må miste

HVERDAGSGLIMT FRA GRANE KOMMUNALE BARNEHAGE

FØRSKOLEGRUPPA—SKOLESTARTERENE

FØRSKOLEN

Det siste året i barnehagen er året de fleste har ventet på veldig lenge— da er vi størst og førskolebarn. Det store eventyret om skolen, skolesekk, friminutt osv nærmer seg en realitet. For noen kan det også oppleves som skummelt og utrygt.

I Grane Kommunale Barnehage bruker vi det siste året godt for å forberede barna mest mulig til overgangen til skole.

Førskolegruppa møtes stort sett en dag i uka, i perioder to dager. En populær aktivitet vi har er badedag i bassenget. Her får barna bli vant til å være i bassenget og trygg i vannet gjennom ulike aktiviteter. De blir kjent med garderober og rutiner de vil møte når de kommer på skolen.

Vi har også ulike treffpunkt der barna får et lite innblikk i skolehverdagen.

Vi har blant annet skoledag sammen med 1. klasse, vi besøker SFO, og de som skal være lærere for det kommende 1.klassetrinnet kommer på besøk i barnehagen når førskolegruppa har sin avslutning med overnatting i barnehagen.

RAMMEPLANEN

Dette sier Rammeplanen om overgangen til skolen:

«De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen.

Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.»

FØRSKOLEN

Det sosiale samspillet mellom barna er veldig viktig. Vi vil jobbe for at de skal bli en sammenspleiset gjeng med gode minner, erfaringer og få mestringsfølelse i ulike aktiviteter som gjør de rustet til skolestart. Vi varierer med ulike aktiviteter inne og ute, og drar på turer. Førskolebarna går også på minst tre fjelltrimposter på høsten. På førskolen har vi ett mål at de fleste mestrer blyantgrepet, kan skrive navnet sitt, behersker å bruke saks, kler på seg selv og at de etter hvert ordner seg selv etter dobesøk. I tillegg vil de få bekjentskap med mange ulike ting gjennom oppgaver og aktiviteter. Her er noen temaer vi planlegger aktivitetene ut fra:

- ♥ Motorikk
- ♥ Sang
- ♥ Klipping
- ♥ Farging/ tegning
- ♥ Grunnleggende begreper (foran, bak, over, under, mellom, ved siden, høyre, venstre, først, sist mm). Særdeles viktig.
- ♥ Rim og regler
- ♥ Blyantgrep
- ♥ Rekke opp hånden
- ♥ Vente på tur
- ♥ Stemmebruk
- ♥ Telle—mengder
- ♥ Sosial kompetanse

MEDVIRKNING, FORELDREMØTER, FORELDRESAMTALER, BRUKERUNDERSØKELSE

Vi ønsker å ha et godt samarbeid med dere foreldre – dette for at vi har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling hvor målet er til barnets beste.

Foreldrene har rett til medvirkning.

I løpet av barnehageåret har vi foreldresamtaler om enkeltbarnet, foreldremøter og møter med foreldrekontakter/eier/personal i samarbeidsutvalget.

Ved god dialog mellom barnehagen og hjemmet, skal foreldrene få god informasjon om hva som skjer i barnehagen og komme med sine synspunkter.

Det kjøres også årlig brukerundersøkelse som foreldrene deltar i, slik at vi får en pekepinn på hva som vi bør bli bedre på og hva som fungerer bra. Derfor er det viktig at flest mulig deltar og gir ærlige tilbakemeldinger. Slik kan vi bli en bedre barnehage.

Er det noe dere er misfornøyd med, så ta det opp så fort som mulig!

Samarbeidet vårt skal ha som mål at det er til barnets beste.

HVORDAN VI ARBEIDER MED FAGOMRÅDENE

I Rammeplanen for barnehagen står det at barnehagens verdigrunnlag og formål skal gi retning for å prege arbeidet med fagområdene samt at barns rett til medvirkning skal ivaretas. Barns lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene. Dette som vi jobber med skal oppleves som en meningsfull og morsom del av barns hverdag.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Gjennom arbeidet med fagområdet **kommunikasjon, språk og tekst** skal barnehagen bidra til at barna:

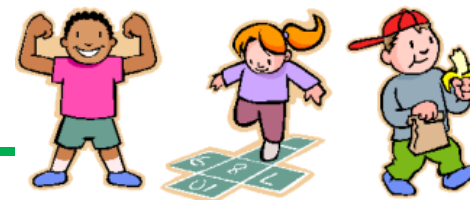
- ♥ Uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.
- ♥ Bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.
- ♥ Videreutvikle sin begrepsforståelse og bruke et variert ordforråd.
- ♥ Leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord.
- ♥ Opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale.
- ♥ Utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråsuttrykk som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Gjennom arbeidet med fagområdet **kropp, bevegelse, mat og helse** skal barnehagen bidra til at barna:

- ♥ Opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer. Inne og ute, året rundt.
- ♥ Blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold.
- ♥ Videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper.
- ♥ Opplever å vurdere og mestre risikofyllt lek gjennom kroppslige utfordringer.
- ♥ Blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser.
- ♥ Sette grenser for egen kropp, og respektere andres.
- ♥ Får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til matbord.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Gjennom arbeidet med fagområdet **kunst, kultur og kreativitet** skal barnehagen bidra til at barna:

- ♥ Har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer.
- ♥ Tar i bruk fantasi, kreativ tenking og skaperglede.
- ♥ Bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet inne og ute.
- ♥ Møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre.
- ♥ Bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk.
- ♥ Opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.

NATUR, MILJØ OG KRENKELSER

Gjennom arbeidet med fagområdet **natur, miljø og krenkelser** skal barnehagen bidra til at barna:

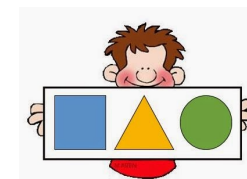
- ♥ Får opplevelser med friluftsliv året rundt.
- ♥ Opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover.
- ♥ Får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling.
- ♥ Får kunnskap om dyr og dyreliv.
- ♥ Lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskap og teknologi.
- ♥ Får kjennskap til menneskets livssyklus.

ANTALL, ROM OG FORM

Gjennom arbeidet med fagområdet **antall, rom og form** skal barnehagen bidra til at barna:

- ♥ Oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger.
- ♥ Utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper.
- ♥ Får leke og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på.
- ♥ Får erfare størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse.
- ♥ Bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse.
- ♥ Undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter.
- ♥ Undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Gjennom arbeidet med fagområdet **etikk, religion og filosofi** skal barnehagen bidra til at barna:

- ♥ Får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanetisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som representeres i barnehagen.
- ♥ Utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål.
- ♥ Får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier.
- ♥ Får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på.
- ♥ Utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Gjennom arbeidet med fagområdet **nærmiljø og samfunn** skal barnehagen bidra til at barna:

- ♥ Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet.
- ♥ Erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse.
- ♥ Utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.
- ♥ Blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner.
- ♥ Blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer.
- ♥ Blir kjent med at samene er Norsk urfolk, og får kjennskap til samisk kultur.
- ♥ Får kjennskap til nasjonale minoriteter.

HVERDAGSGLIMT FRA GRANE KOMMUNALE BARNEHAGE

AUGUST

TILVENNING

Denne måneden bruker vi tida på tilvenning og oppstart både for helt nye barn og for de som bytter avdeling. Barn og voksne skal bli kjent med hverandre og den nye barnehagehverdagen. De nye barna skal få tid til å finne sin plass i barnegruppa. For at barnehageoppstarten skal bli best mulig for alle barna, preges dagene av ro, omsorg, trygghet, lek og aktiviteter både ute og inne. Vi skal bli kjent med rutinene i barnehagen og samkjøre oss.

Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet og det er derfor viktig å bruke god tid på tilvenning.

Vi bruker mye tid på — og vektlegger positiv oppmerksomhet, nærhet og innlevelse for å gi barna en god start.

«Å etablere trygghet og tillit gir grunnlag for god lek, utvikling og læring, og er derfor et hovedmål de første ukene».

Når barnet ditt begynner i barnehagen

- ♥ Si alltid fra til barnet ditt når du/dere forlater barnehagen. Selv om barnet ditt blir lei seg og gråter er det tryggere for barnet å vite hva som skjer.
- ♥ Husk at det kan ta tid for barn å bli trygge i barnehagen.
- ♥ Barnet ditt kan trenge ett par uker eller mer med korte barnehagedager. Noen bruker siste del av permisjonen på å få til dette. Andre ber om hjelp fra familie og venner slik at barnet kan hentes tidligere den første tiden.
- ♥ Ta gjerne med egen sovevogn i barnehagen som barnet kjenner fra før, dersom barnet skal sove ute. Skal barnet sove inne kan det være lurt å ha med en kjent pute eller kosebamse til sovetiden.
- ♥ La barnet ditt ha med smokk, bamse, koseklut eller lignende til barnehagen.
- ♥ Fortell personalet hva barnet ditt liker og ikke liker.
- ♥ Fortell personalet om barnets ord og lyder slik at vi kan forstå barnet best mulig.

**19. og 20.
august er
barnehagen
stengt**

MÅNEDENS FORTELLING

Skilpaddebabyen
som ble forlatt.

FRILUFTSLIV

Tilvenning og bli kjent med
barnehageområdet.

Naturen er en fantastisk arena til å være sammen og å lære å hjelpe hverandre. Opplev en lekeplass uten bønner og spader og bruke naturens egne lekeapparater. Bli utfordret til å bruke fantasien, der en kvist kan være så mangt.

Barnehagen vår har et stort og varierende uteområde som innbyr til ulik aktivitet. Innenfor gjerdet vårt finner du en akebakke, flere sandkasser hvor en av de har et eget sølekjøkken, inngjerdet disseområde, skog, ulike lekeapparater, asfaltert sykkelvei rundt hele barnehagen osv.

SAMISK KULTUR

Mietske
(August)

I august er det skinnene som skal røytes.

I tillegg starter høstfiske.

PERSONAL

Ideboks:

- ♥ Følelek med posen
- ♥ Håndvask
- ♥ Tur «Her sover jeg»
- ♥ Lage skilpaddestein
- ♥ Babyens kiwimums
- ♥ Tarkus og vennene hans i trafikken
- ♥ Henry er bevisstløs

Notater:

SEPTEMBER

TEMA

Temaet for september er HØSTAKTIVITETER. Vi starter opp med nye og gamle aktiviteter, deriblant oppstart av gruppedager og førskoledager. Siden september er årets første høstmåned, vil innhøsting stå på planen. Vi høster inn bær som er moden og blir kjent med ulike bærtypen, hvor vi finner dem og hva vi kan bruke den til. Vi safter, sylter og spiser bæra.

Internasjonal høstfest

Denne måneden arrangerer barnehagen en internasjonal høstfest for foreldre og barn hvor det serveres mat fra nasjonene som er representert i barnehagen.

FRILUFTSLIV

Gå tur utenfor sti og vei.
Innhøsting av blåbær, bringebær, tyttebær, rips og potet.

Å gå i ukjent og ulendt terreng utenfor sti og vei er krevende samtidig som det gir god trening motorisk og innbyr til mestringsfølelse.

Barna skal lære hva som kan spises fra naturen; få oppleve og høste inn og ikke minst spise av det.

FORELDREMØTE

Vi arrangerer foreldremøte i begynnelsen av barnehageåret. Her får dere nyttig informasjon, vi tar opp relevante temaer i form av forelesning/ diskusjoner/ gruppeoppgaver osv.

Det velges også en foreldrerepresentant fra hver avdeling og disse foreldrene utgjør foreldrerådet i barnehagen. Foreldrerådet er et organ foreldre kan bruke om det er saker de ønsker skal tas opp/diskuteres med barnehagen. 2 foreldre fra foreldrerådet blir deretter valgt inn i Samarbeidsutvalget (SU) i barnehagen. I SU sitter også styrer i barnehagen, 2 representanter fra personalet og en representant fra eier (Grane Kommune).

MÅNEDENS FOTELLING

Rødhet og
ulven

TIPS TIL EN GOD BRINGESITUASJON

Det er viktig at barnet vet at du går. Det å forsvinne i det stille kan skape usikkerhet og utrygghet. Det er naturlig og normalt at barnet av og til kan gråte når du skal gå. Her er det viktig at du er tydelig som voksen. Det er du som bestemmer og setter grenser. Snakk med personalet på din avdeling om hvordan dere kan løse dette best for barnet. Er du urolig eller har en klump i halsen når du går? Ring eller send oss ei melding, så får du høre hvordan det går. Kanskje kommer det et bilde fra oss av barnet som er i full lek kort tid etter at dere er dratt. Det er også viktig med rutiner, at dere gjør det samme hver morgen ved levering. Det skaper forutsigbarhet hos barnet.

De fleste barna vil ha perioder hvor de kan «slå seg vrang» under levering/henting. Dette er helt normalt. Det viktig at vi har en god dialog rundt dette, dersom dere opplever det vanskelig. Vær åpen med oss. Dette skal vi løse sammen.

TIPS TIL EN GOD HENTESITUASJON

Start med å legge vekk mobilen.

Når du kommer for å hente barnet ditt, husk at dere kommer fra hver deres hverdag. Du vet ikke hva barnet ditt har opplevd og barnet vet ikke hva du har opplevd. Møt alltid barnet med åpne armer og vis at du er glad for å se det!

Er dere sultne eller slitne, er dere lei dere eller har dere hatt en kjempeflott dag? Møt barnet der og da, og finn ut hvordan barnet ditt har det akkurat nå og møt det med et åpent sinn. Ikke forvent at barnet skal kunne svare på alle spørsmålene du har, men la øyekontakt og kroppsspråk fortelle.

SAMISK KLUTUR

Skjerede (September)

Det er høst og sesong for både jakt og høsting av bær.

PERSONAL

Ideboks:

- ♥ Trafikklys
- ♥ Lekepekeregle
- ♥ Sende postkort
- ♥ Trafikklyskort
- ♥ Rødhettes saft
- ♥ Henry har fått stikk
- ♥ Tarkus—på vei til barnehagen

Notater:

Du skal nå ha dagens viktigste møte. Vennligst skru av telefonen. Barnet ditt venter på deg.

OKTOBER

TEMA

Brannvern

Denne måneden er hovedtemaet brannvern. Vi hører på brannalarmen og gjør oss kjent med hva vi må gjøre når den ringer. Vi kjører opplegg med Brannbamsen Bjørnis tilpasset barna på de ulike avdelingene. I løpet av måneden gjennomfører vi evakueringsøvelse slik at barna blir kjent med hvor de skal møte dersom en eventuell brann skulle oppstå.

TV- aksjonen

Førskolegruppa bruker hvert år å støtte TV-aksjonen. Vi jobber på forhånd med årets tema og setter oss litt inn i hvem det er som skal få pengene vi samler inn. Deretter holder vi kafe på kantina på kommunehuset der vi selger vafler, kaffe og saft.

Kundene betaler da det de måtte ønske for å støtte TV-aksjonen.

Toddlerdag

Det arrangeres årlig tur for toddlerne våre til Mosjøen på en aktivitetsdag i hallen på Kippermoen.

**24.oktober er det
FN-dag.**

Det markerer vi i
barnehagen.

MÅNEDENS FORTELLING

Gullhår og de tre
bjørnene

FRILUFTSLIV

Endringer i naturen, høstfarger.
Vi leter etter elgsenga.

Vi er så heldige å bo på en plass der vi
er tett innpå skogen, fjellet og dyrelivet
som finnes der.

I løpet av barnehagetiden ønsker vi å
gi barna erfaringer, opplevelser og
kunnskap om vår natur og nærmiljø.

BJØRNIS

Brannbamsen Bjørnis jobber som brannbamse i brann- og redningstjenesten.

Bjørnis ønsker å vekke barns interesse for brann-sikkerhet, og lære dem å forebygge brann.

Her i barnehagen bruker vi Bjørnis og hans opplegg under brannvernuka vår, hvor ulike og aktuelle tema blir tatt opp.

Ellers kan Bjørnis dukke opp hele året med sine sanger og temaer – kanskje vil han være med hjem til barna også.

PERSONAL

Ideboks:

- ♥ Klesklypeleken
- ♥ Gullhårs ballonglek
- ♥ Fargesnurr
- ♥ Samle høstblad
- ♥ Gullhårs regnbuekjeks
- ♥ Tarkus—Pass på i trafikken
- ♥ Henry har fått brannsår

Notater:

SAMISK KULTUR

Riĥkede
(Oktober)

NOVEMBER

TEMA

Barn i andre land.

FORUT er en organisasjon som har som formål å medvirke til bedre levekår og grunnleggende menneskerettigheter, spesielt for barn.

Barnehagen vår støtter denne organisasjonen og i november har vi Forut som temauker. I løpet av disse ukene jobber barna med å gjøre seg kjent med barn som bor i andre land og som har fått hjelp fra FORUT.

Vi lager innsamlingsaksjon for å samle inn penger som vi kan sende til Forut slik at enda flere barn kan få hjelp og bedre levevilkår.

Julegrantenning

I forbindelse med julegrantenningen inviterer vi foreldre til å delta.

Vi serverer mat og drikke og legger til rette for en koselig stund sammen.

19.
november er
barnehagen
stengt

FRILUFTSLIV

Nærturer hvor vi lager bål og tilbereder mat på bålet. Å sitte sammen rundt bålet innbyr til både samtaler, lytting, stillhet og refleksjon. Få erfaring med å lage mat på bål samt lære seg bålveit. Vi starter med å ha med matpakke på tur og målet før barna går ut av barnehagen er at de skal få erfare å lage egen mat på bål.

Nærmiljøet til barnehagen består av mange ulike flotte turplasser vi kan besøke. En av plassene som blir flittig brukt er køta vår. Den ligger i skogen oppom barnehagen og hit kan man komme seg både til fots og med vogn. I køta har vi vedovn slik at på dager med kaldt og surt vær kan man spise lunsjen inne i varmen. Ellers er det benker og spiseplass rundt bålet.

FORELDREUNDERSØKELSE

I vår barnehage gjennomfører vi hvert år Foreldreundersøkelsen, der foreldre og foresatte får si sin mening om barnehagetilbudet, barnas trivsel og samarbeidet mellom hjem og barnehage. Undersøkelsen gjennomføres digitalt i løpet av november. Undersøkelsen har omtrent 30 spørsmål som tar for seg tema om barnets trivsel og utvikling, samarbeidet med barnehagen, informasjon og tilfredshet med lokaler og utearealer.

Resultatene fra Foreldreundersøkelsen brukes av barnehagens personal og barnehageeier som en hjelp til å vurdere og utvikle barnehagetilbudet.

SAMISK KULTUR

Gålkoe

(November)

Fra november til januar brukes tiden på vinterslakt og flytting av rein fra sommerbeite til vinterbeite.

MÅNEDENS FORTELLING

Den nysgjerrige
musa

PERSONAL

Ideboks:

- ♥ Gjemsel med frukt og dyr
- ♥ Brød, ost og pære
- ♥ Hvor kommer maten vår fra?
- ♥ Huskemus
- ♥ Musas Hawaii-palme
- ♥ Tarkus—Bruk refleks
- ♥ Henry har fått et kutt

Notater:

DESEMBER

FØRJULSTID

JULEVERKSTED

Vi inviterer de eldste barna med foreldre på en kreativ og sosial kveld i barnehagen. Servering.

LUCIA- FEIRING/ JULEKAFFE

2.klasse har luciaopptreden for oss i barnehagen. Det serveres kakao og lussekatter som førskolebarna har bakt. En ettermiddag inviteres søsken, foreldre og besteforeldre til julekaffe. Da serveres det lussekatter og julekaker, i tillegg samler vi inn penger til Forut-aksjonen.

NISSEFEST

Vi kler oss ut som nisser og har nissefest hele dagen. Nissegrøt til frokost, juletrgang og underholdning.

Kanskje kommer nissen?

De som ikke har barnehagedag får selvsagt være med på denne dagen (9-12:30)

**24. og 31.
desember er
barnehagen
stengt**

♥ Vi ønsker dere alle ei fredelig og gledelig jul ♥

PERSONAL

Ideboks:

- ♥ En smak av julen
- ♥ Snøfnugget
- ♥ Alle hjerter gleder seg
- ♥ Mist ikke tråden
- ♥ Dropshjerte
- ♥ Tarkus: trafikk om vinteren
- ♥ Henry har klemmt seg

MÅNEDENS FORTELLING

Nissen som ikke
spiste grøt

FRILUFTSLIV

Vinternaturen og vintermørket.

SAMISK KULTUR

Jåvle-aske (Desember)

I desember er reinsdyrene
utlånt til selveste julenissen og hjelper han med å
kjøre ut
gaver til alle barna på julaften ;)

Notater:

JANUAR

GODT NYTTÅR
alle sammen
&
Velkommen
tilbake!

**3. januar er
barnehagen
stengt**

TEMA

Denne måneden skal vi jobbe med temaet KROPPEN. Vi skal bli kjent med de ulike følelsene våre, vi skal lære å sette grenser for egen kropp og så skal vi lære oss hva de ulike kroppsdelene våre heter.

Kroppen er et viktig tema å ta opp med barnehagebarn. Ikke minst så er det viktig å gi barnet et språk, et vokabular, om det som omhandler kroppen. Dette gjør barna i stand til å fortelle dersom de skulle oppleve noen form for overgrep. Det er kjempeviktig at barn blir bevisste på hvor disse grensene går, og de må bli trygge på at de selv kan sette disse grensene.

4 VIKTIGE AKTIVITETER I SPRÅKARBEID

1. Musikalske aktiviteter: Sang, rim, regler, ellinger, dikt.
2. Gode samtaler: Snakk om det som fanger barnet i hverdagen. Husk at barnet kommuniserer lenge før det har verbalspråk.
3. Bøker: Les bøker sammen med barnet og snakk om det dere ser og leser.
4. Allsidig lek: Glem ordet språktrening! Leken er et magisk språk! Barn lærer ord gjennom leken.

FRILUFTSLIV

Akeglede.

Med snø og is er mulighetene mange.

Vi ønsker å introdusere barna for ski, skøyter og aking i løpet av vinteren.

Vi er så heldige at vi har en flott akebakke innenfor gjerdet til barnehagen og en kjempestor akebakke like utenfor gjerde. Disse blir flittig brukt gjennom vinteren med akematter og rumpeakebrett.

Nytt i år er at vi har fått oss snøkanon, så nå blir det forhåpentligvis mer aktivitet med snø.

MÅNEDENS FORTELLING

De tre bukkene bruse

SAMISK KULTUR

Tsiengele

(Januar)

I løpet av denne måneden er vinterslaktingen ferdig, og reinene skal være flyttet til vinterbeitet sitt.

PERSONAL

Ideboks:

- ♥ Gjettelek med dyrelyder
- ♥ Snøfnugget
- ♥ Tripp tripp tripp!
- ♥ Fyrverkerikunst
- ♥ Bukkene Brusehorn
- ♥ Tarkus: Vinter på lekeplassen
- ♥ Henry blør neseblod

Notater:

FEBRUAR

TEMA

Vi fortsetter med temaet kroppen vår. Siden dette er et så stort, viktig og omfattende tema, velger vi å dra det over to måneder.

Fastelavn

Vi markerer fastelavn med fastelavnsris og fastelavnsboller.

Åpen dag

Vi inviterer til åpen dag for barna som skal begynne i barnehage det kommende året. Her får barna besøke oss og foreldrene får se hvordan vi har det og får møte noen av de som jobber her. Vi er klare til å svare på eventuelle spørsmål. Omvisning står på planen samt enkel servering. Et hyggelig møte mellom liten og stor.

Vi markerer Samefolkets dag i barnehagen med blant annet lassokasting. Vi har særlig fokus på Samisk tradisjon, kultur og historie denne måneden.

4 GODE RÅD FOR BEVEGELSESGLEDE PÅ TUR

1. Det er fint å bygge opp forventning hos barna. Det å la barna få delta i planleggingen virker positivt; Hvor skal vi?
2. Hvilken vei skal vi velge i dag? Barna elsker å gå uten om «allfarvei». Er det mulig å gå litt utenfor stien? På slike veier dukker det ofte opp veldig mye spennende.
3. Hva trenger vi å ha med? Hva slags mat? Glem aldri drikke! Matpakke i matpapir er lettere å bære. Sekken må ha gode bæreseler, gjerne godt polstret og sekken må passe etter barnas størrelse.
4. Gode sko og bevegelige klær er alfa omega. Ha heller med et ekstra mellomlag med klær i sekken, for ingen liker å bevege seg når en er for varm.

FRILUFTSLIV

Skiglede og skøyteglede.

Barnehagen ligger like ved lysløypa og ved skøytebanen. Barnehagen har en god del skiutstyr og skøyter/hjelmer som barna kan låne når de er i barnehagen. Førskolegruppa har litt ekstra fokus på dette med å gi førskolebarna erfaringer i forhold til ski.

SAMISK KULTUR

Gierhkien-garres/goevte
(Februar)

MÅNEDENS FORTELLING

De syv dyrene i
votten

PERSONAL

Ideboks:

- ♥ Lek med instrumenter
- ♥ Ski og staver
- ♥ Spor i snøen
- ♥ Hjemmelaget snø
- ♥ Varmvott med fôr
- ♥ Digitalt puslespill med frosk
- ♥ Tarkus—å vente med å gå
- ♥ Henry har fått kul i hodet

Notater:

MARS

TEMA

Vinteraktiviteter

I mars setter vi av masse tid til vinteraktiviteter og har fokus på snø og is i ulike varianter. Vi har aktiviteter både i barnehagen og i nærområdet rundt barnehagen. Kanskje får vi gjennomført den årlige skiolympiaden. Det har blitt en tradisjon at vi serverer nystekt brød med nugatti til lunsj etter skiaktivitetene er unnagjort.

Barnehagen er så heldig å ha tilgang på mye vinteraktivitetsutstyr som vi kan benytte i vinter-månedene.

Vi har akematter og rompeakebrett, ski og skisko i ulike størrelser, skøyter og hjelmer og snøformingsutstyr. Dette er utstyr som blir flittig brukt, både i planlagte sammenhenger, men også spontant i den daglige utetiden.

Barnehagedagen

Vi markerer Barnehagedagen i barnehagen. Hvert år har denne dagen et bestemt tema som vi følger og legger opp aktiviteter ut fra.

FRILUFTSLIV

Snø forming.

Forme og lage ulike ting ved bruk av snø er en spennende aktivitet å gjøre sammen med barna.

Barnehagen har et eget snøformingsutstyr som vi kan bruke til dette. Det kan fort bli en snøborg eller en snøhest!

SAMISK KULTUR

Njoktje
(Mars)

MÅNEDENS FORTELLING

Prinsessen på erten

PERSONAL

Ideboks:

- ♥ Ordpuslespill
- ♥ Prinsessens kveldslek
- ♥ Lokalhistorie
- ♥ Magisk regnbilde
- ♥ Prinsessens tacoslott
- ♥ Tarkus: Husk bilbelte
- ♥ Henry har fått flis

Notater:

APRIL

TEMA

Påske

I år vil temaet for april være påske. Vi skal gjøre oss kjent med hvorfor vi feirer påske og det vil bli gjennomført formingsaktiviteter knyttet til påske.

Vår

Ute begynner våren å vise sin ankomst. Vi skal se på det som skjer i naturen på denne årstiden. Hvor finner vi den første leirskiten/ hestehoven?

FORELDRE

Ønsker at dere legger inn eventuelle fridager i forbindelse med påsken i MyKid. Skriv gjerne **kommer** de dagene barna kommer og tidspunkt for oppholdstid. På den måten kan vi utnytte personalet vårt best mulig.

TELLE PÅ SAMISK

1: akte

3: golme

5: vijhte

7: tijhtje

9: uktsie

2: göökte

4: njieljie

6: govhte

8: gaektsie

10: luhkie

FRILUFTSLIV

Bruke sansene i naturen.

Naturen holder på å våkne opp etter vinterdvale. Den innbyr til å stimulere kroppens sanser: hørsel, smak, syn, lukt, berøring og balanse.

SAMISK KULTUR

Voerhtje

(April)

I april flyttes reinene fra vinterbeite til sommerbeite.

MÅNEDENS FORTELLING

Gutten som
hadde vondt

PERSONAL

Ideboks:

- ♥ Likelydinger
- ♥ Fuglen har fløyet
- ♥ Vi gikk en tur på stien
- ♥ Ugletre
- ♥ Skogens ugleunger
- ♥ Henry har satt noe i halsen
- ♥ Tarkus: På lekeplassen

Notater:

MAI

TEMA

Vi lager 17.maipynt, vi rydder rundt barnehagen og pynter den til nasjonaldagen.

17.mai

Vi feirer Norges bursdag og grunnlov, lærer om norske tradisjoner, synger sanger og går i tog.

Skrangletog

Vi går i skrangletog rundt omkring på Stormoen med fane, flagg og musikk. Til lunsj denne dagen koser vi oss med melkkake med gomme, og avslutter med gele og vaniljesaus –barnehagens egen tradisjon.

Barnehagen er stengt

Tirsdag 17.mai, torsdag 26.mai og fredag 27.mai.

17.maitog

Oppstilling utenfor kommunehuset. Barnehagen går under egen fane.

SAMISK KULTUR

Suehpede (Mai)

Denne måneden er det kalving.
Våren brukes også til barkhenting,
fiske, samt
røyking og tørking av kjøtt.

MÅNEDENS FORTELLING

Høna som sådde et frø

FRILUFTSLIV

Vi leter etter rumpetroll og smådyr.
Passe på naturen; vi rydder opp etter vinteren.
Barna skal lære seg å forlate naturen i samme tilstand som vi fant den. Søppelet tas med hjem.

PERSONAL

Ideboks:

- ♥ Filtlek i rødt, hvitt og blått
- ♥ Frøet
- ♥ På bakeriet
- ♥ Vippehøne
- ♥ Hønas flaggodteri
- ♥ Henry har fått skrubbsår
- ♥ Tarkus: På lekeplassen

Notater:

JUNI

TEMA

SOMMER

Temaet denne måneden er sommer. Dagene skal preges av sommerlige aktiviteter, forhåpentligvis mye sol og varme.

Namsskogan familiepark

Dette er neste års førskole-gruppe som får være med på. Vi drar til familieparken med bil/buss og bruker hele dagen der.

Tilbake på ettermiddagen kommer det som regel en veldig fornøyd og litt sliten gjeng.

Dette bygger starten for den videre ferden som førskolegjeng. Det er stas å få dra bort fra barnehagen og oppleve noe ikke de andre får. Denne dagen skaper relasjoner og opplevelser som er fine å ta med seg inn rekken som førskolebarn.

FELLES

Karneval

I barnehagen vår har vi det årlige karnevalet i tilknytning til «Granedagene». Barnehagen og småskolen kler seg ut og går til Trofors i karnevalstog. Dette er årets største utkledningsfest der barna kan kle seg ut og være den de vil. Vel tilbake i barnehagen er det grilling og diverse aktiviteter.

Sommerfest

Vi avslutter barnehageåret med en sommerfest før små og store tar sommerferie. Foreldrene til førskolebarna har ansvaret for denne kvelden, det innebærer bevertning og underholdning. På sommerfesten har vi også en høytidelig avslutning for førskolebarna, hvor førskolepermene overrekkes. I permene ligger oppgavene barna har jobbet med og ikke minst mange fine bilder fra det siste året i barnehagen.

FØRSKOLEBARN

Åpen dag

Førskolegruppa drar på åpen dag på Landbruksskolen i Vefsn. Dette er en flott dag med mange forskjellige aktiviteter for barna og de får hilse på gårdsdyrene.

Overnatting

Noe av det siste førskolebarna gjør i barnehagen, er å overnatte her sammen med de voksne på førskolegruppa.

For noen er det litt skummelt, men du verden så stolte de er neste morgen når alle sitter rundt frokostbordet sammen og oppsummerer det siste døgnet.

MÅNEDENS FORTELLING

Geitekillingen som telte alle

FRILUFTSLIV

Klatre i tre, på stein eller berg.

Barnehagen har mange ulike turplasser i nærmiljøet som vi benytter oss av. Her kan barna utforske naturen og lek i naturens egne lekeapparater. Utfordringene tilpasses barnas ferdighetsnivå. Barna skal oppleve mestring over egen innsats.

GOD SOMMER

SAMISK KULTUR

Ruffie
(Juni)

Fra juni til august er det kalvmerking. Alle reinkalvene blir merket og registrerte.

PERSONAL

Ideboks:

- ♥ Fiskelykke
- ♥ Lyden av bølgeskvulp
- ♥ Kast loss!
- ♥ Killingens soda
- ♥ Tarkus: Sykle med hjelm

Notater:

JULI

Sommeren i barnehagen

I løpet av sommeren vil de fleste barn og voksne avvikle ferie. Dette medfører at det i perioder er mye mindre barn i barnehagen. Avdelingene vil da bli slått sammen for å utnytte bruken av personalet best mulig.

**God sommer
og velkommen tilbake til
nytt barnehageår**

TEMA

Vi håper på masse god sommervarme og fine solfylte dager slik at vi kan plaske i vann og rulle i sand hele dagen lang. Vi skal kose oss og nyte roligere tider sammen, finne på mye fine uteaktiviteter og bruke nærområdet til å dra på turer.

FRILUFTSLIV

Vannet i bekken.

Varme sommerdager, da kan det være godt å duppe tærne i bekken. Vi har en flott bekk i nærmiljøet som vi kan gå til.

Vann er magisk og innbyr til lek. Men en sentral ting er også det å lære barna respekt for og farene ved vann.

SAMISK KULTUR

Snjaltje
(Juli)

PERSONAL

Ideboks:

Notater: